

ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด จะฟ้องเรียกร้องค่าเดินทางไปราชการที่เกิดก่อนหน้าได้ไหม ?

โดย ลุงอุกต๋อง

เป็นที่ทราบกันว่า ... หากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของผู้ใด ผู้นั้นก็จะหมดอำนาจในการจัดการทรัพย์สินของตน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล น่าสนใจว่า ... กรณีหากผู้นั้นเป็นข้าราชการจะใช้สิทธิฟ้องศาลปกครอง เพื่อเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการที่หน่วยงานได้ปฏิบัติการเบิกจ่ายก่อนที่ศาลล้มละลายกลางจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดได้หรือไม่ ?

ประเด็นปัญหา : ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้ย้ายไปปฏิบัติราชการที่จังหวัดอื่น โดยได้ยื่นคำขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่ออธิบดี แต่ไม่ได้รับการอนุมัติ และได้รับแจ้งเหตุผลว่า ผู้ฟ้องคดียื่นเอกสารไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเป็นช่วงระยะเวลาปลายปีงบประมาณซึ่งยังไม่สามารถจัดสรรเงินให้เบิกจ่ายได้ ผู้ฟ้องคดีร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวง แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยต่อมาศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษาให้หน่วยงานจ่ายค่าเดินทางไปราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งหน่วยงานได้อุทธรณ์คดี และในชั้นศาลปกครองสูงสุดมีประเด็นปัญหาที่ศาลหยิบยกขึ้นมาพิจารณาคือ ผู้ฟ้องคดีถือเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีหรือไม่ เนื่องจากการยื่นฟ้องคดีหลังจากที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า : การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้หน่วยงานของรัฐรับผิดคดีใช้เงินอันเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ซึ่งอธิบดีมีคำสั่งปฏิเสธการเบิกจ่ายเงินดังกล่าว ถือเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องในเงินซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์อันเกิดจากการอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ**ความรับผิดชอบ**อย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครอง

อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นลูกหนี้ในคดีล้มละลายซึ่งต้องเข้าสู่กระบวนการจัดการทรัพย์สินของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และไม่สามารถกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี รวมถึงการฟ้องร้องหรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของตน จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่เพียงผู้เดียวตามมาตรา 22 (3) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 **แม้ว่าการไม่อนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะเกิดขึ้นก่อนที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดก็ตาม**

กรณีถือว่าผู้ฟ้องคดี**ไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดี**นี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และศาลปกครองชั้นต้นไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้ การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่ไม่ชอบดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดสามารถยกขึ้นวินิจฉัยเองได้เนื่องจากเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อมิให้คดีล่าช้าจึงมีเหตุสมควรที่ไม่ต้องส่งคืนให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ **ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. 122/2567)**

สรุปได้ว่า : แม้ความเดือดร้อนเสียหายจะเกิดขึ้นก่อนที่ผู้นั้นจะถูกศาลล้มละลายมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่เมื่อขณะที่ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้หน่วยงานเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการแก่ตน อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ซึ่งไม่อาจดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของตนได้ตามบทบัญญัติของกฎหมายล้มละลายที่กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้มีอำนาจดำเนินการเท่านั้น บุคคลดังกล่าวจึงย่อม**ไม่**เป็นผู้มีสิทธิฟ้อง... ครับ

(ปริกษาการฟ้องคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง 1355)